

Справядлівасць, роўнасць, міласэрнасць!

Беларускі

УСХОД

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!

МІЖРАЁННАЯ
НЕЗАЛЕЖНАЯ
ГАЗЕТА

● Заснавана ў 1991 годзе ●

№ 4 (39) ●

СУБОТА

● 30 студзеня 1993 г. ●

ДЛЯ ВАС, ЧЫТАЧЫ

- На 3-й старонцы газеты змешчана праграма тэлебачання на тыдзень.
- У наступным нумары публікуецца артыкул В.Вячоркі «Падумаў пра ўсходнюю палітыку», іншыя праблемныя матэрыялы.

ЗАЯВА

праўлення Магілёўскай
гарадской арганізацыі НФ
«Адраджэньне»

Развал таталітарнай імперыі, што дзесяцігоддзямі чыніла здзекі над людзьмі, стварыў умовы да ўзнікнення самастойнай і незалежнай Беларускай дзяржавы. А ў спадчыну ёй засталіся цяжкія праблемы, вырасшыя з-за тэрораў беларускаму народу.

Трэба падкрэсліць, што сам ход гісторыі парэшлі планы былых сталінскіх палітыкаў і іх дурхоўных паслядоўнікаў, што трымалі ўладу ў былым СССР да самага апошняга часу. Зразумела, што было дарэмна чакаць ад іх вырашэння праблем ахвяр сталінскага генацыду. Праз 5-10 гадоў нікога з іх не засталася б у жывых і праблема адпала б сама па сабе.

Лічаныя адзінкі з мільёнаў былых вязняў сталінскіх засценкаў дажылі да сённяшняга часу, калі нарэшце ўзнікла магчымасць хоць часткова вярнуць неаплачаны доўг дзяржавы гэтым людзям.

Адна з найбольш вострых праблем — сённяшняе становішча «нямногіх былых вязняў камуністычнага рэжыму, што яшчэ засталіся ў жывых. Разбілітавышы іх нарэшце палітычна і маральна, вярнуўшы ім пасля доўгай цяганіны правы і чалавечую годнасць, дзяржава па сутнасці кінула іх на волю лёсу, нікога не зрабіла для іх сацыяльнай рэабілітацыі, бо ва ўмовах эканамічнага крызісу і інфляцыі, што пануюць на Беларусі, нельга сур'ёзна ўспрымаць як матэрыяльную дапамогу тыя нязначныя грашовыя сумы, што налічваюцца ў якасці матэрыяльнай кампенсацыі за панесены ўрон незаконна разпрэсраваным людзям.

Хаця сёння гаротнікі сталінскіх часін маглі б смела і абсалютна справядліва прад'явіць судовыя іскі дзяржаве, бо згубленае здароўе, сапсаванае, разбуранае жыццё — зусім натуральныя

аргументы.

Іх бяготнае становішча ўзмацняецца яшчэ і тым, што гэта — глыбока хворыя людзі, у іх парушаны сацыяльныя сувязі.

Мы лічым, што адна з глаўных прыкмет сапраўднай улады — яе гатоўнасць неслі адказнасць за ўсе абяцанні і ўчынкi былых улад, незалежна ад іх ідэалагічных і палітычных арыентацый, тым больш, што яна назвала правапрыемніцай мінулай улады, гэта значыць узяла на сабе не толькі ўсе яе здабыткі, але і даўгі. Толькі такім шляхам можна дабіцца даверу і павагі з боку грамадзян, забяспечыць трывалую аснову сваёй дзейнасці. Узгаўненне справядлівасці ў адносінах былых ахвяр дзяржавы, істотная падтрымка іх у гэты цяжкі час — адзін з найпершых крокаў на гэтым шляху.

Паўсядзённым клопат, дапамога і ўвага з боку мясцовай улады, навакольных людзей, дабрачынных арганізацый і устаноў — усё гэта павінна забяспечыць дзяржава, каб дні жыцця, што засталіся на гэтай зямлі разбілітаваным, яны пражылі ў нармальных умовах існавання.

Са свайго боку, Магілёўская гарадская арганізацыя НФ «Адраджэньне» бярыцца прыняць самы шырокі ўдзел у справе каардынацыі дапамогі, яе падтрымкі і павышэння эфектыўнасці. Рашуча патрабуем ад народных дэпутатаў, прадстаўнікоў выканавчых улад неадкладна ўсебачкова разгледзець становішча былых ахвяр незаконных рэпрэсій і аказаць ім усю неабходную дапамогу, падтрымаць не на паперы, а рэальна высакародную дзейнасць Магілёўскага таварыства ахвяр сталінскіх рэпрэсій.

Памяць загінуўшых і грамадзянскі абавязак клікаюць усіх нас да таго!

11.01.1993 г.

г. Марінёў.

Жыццё, як яно ёсць

На здымку Дзмітрыя Пячоўскага — адзін з яго землякоў з вёскі Крывая Ніва Касцюковіцкага раёна Мікалай Паўлавіч Бяляцкі. Пачуццё адзіноцтва адчувае ветэ-

ран вайны і працы на сваёй зямлі. Як жа так! Выгналі фашыстаў з яго вёскі, а «мірны» атам выгнаць немагчыма! (Спецыяльна для «Беларускага Усходу»).

ЗАЯВА

Сойму БНФ пра інфармацыйную палітыку

Беларускі Народны фронт заўсёды разглядаў свабоду слова як найвышэйшы прынцып дэмакратычнага грамадства, дзе кожны мае права на незалежны думак, перакананняў. Але і пасля абвешчання незалежнасці Беларусі ў інфармацыйнай палітыцы Вярхоўнага Савету і Ураду пануюць і нават мацнеюць таталітарныя традыцыі.

Напачатку 1992 г. газеты і часопісы перад пагрозаю фінансавога краху адна за адной перайшлі пад заснавальніцтва Савету Міністраў. Прыкрываючыся заявамі аб «выратаванні прэсы», Саўмін з маўклівае згоды Міністэрства інфармацыі перадаў найбуйнейшае выдавецтва «Беларускі Дом друку» свайму гаспадарчаму ўпраўленню. Журналістам далі зразумець, што іх месца — сярод абслугі наменклатуры.

Ціск на перыядычныя выданні, на тэле- і радыёрэдакцыі павялічыўся ў час падрыхтоўкі да рэфэрэндуму. Досыць прыгадаць ганенні на праграму «Ніка». Міністэрства інфармацыі адмовілася забяспечыць законнае права дэпутатскай апазіцыі пастаянныя эфірны час на радыё і тэлебачанні. Нарэшце, на пачатку гэтага году без папярэджання, экспертызы і судовай працэдур Улады спынілі трансляцыю незалежных тэлекампаній, чым яшчэ раз прадэманстравалі паслядоўнае імкненне ўстанавіць татальны кантроль над усімі каналамі інфармацыі.

Урад ня мае канцэпцыі інфармацыйнае палітыкі, якая б выхадзіла з інтарэсаў Беларусі. Толькі ў 1992 г. Беларусь унесла паўмільярда рублёў на ўтрыманне тэлекампаніі «Астанкіна», якая так і ня стала крыніцай аб'ектыўнай інфармацыі пра падзеі на Беларусі і ў іншых, акрамя Расеі, дзяржавах СНД. Паўстае ўражанне, што месца на гэтым канале знаходзіцца толькі для рэгіянаў, дзе льецца кроў.

На ўсё вышэйзказанае Беларускі Народны фронт і дэпутаты апазіцыі шматразова звярталі ўвагу ў заявах і выступлах. Мы зноў канстатуем супярэчнасць дзеянняў Ураду і Міністэрства інфармацыі прынцыпам свабоды слова ды інтарэсам беларускае дзяржавы.

Беларускі Народны фронт лічыць, што першачарговым крокам інфармацыйнай палітыкі Беларусі павінна стаць прыняццё Закону аб свабодзе друку, які б гарантаваў журналістам і ўсім грамадзянам беспераходны доступ да інфармацыі і поўную магчымасць выказаць погляды і перакананні. Гэты

Закон стаў бы заслонай на шляху антыдзяржаўнай антыканстытуцыйнай дзейнасці.

БНФ выступае за дэманалізацыю сродкаў масавай інфармацыі. Праект адпаведнае пастановы яшчэ ў кастрычніку летась падаваўся на разгляд Вярхоўнага Савету Апазіцыйнага БНФ і прадугледжваў немэтазгоднасць заснавальніцтва Саветам Міністраў больш як аднаго перыядычнага выдання (інфармацыйнага бюлетэню).

Інфармацыйная палітыка павінна садзейнічаць узнікненню і развіццю незалежных тэле- і радыёкампаній, перыядычных выданняў, інфармацыйных агенцтваў, паколькі яны пашыраюць свабодную інфармацыйную прастору, ствараюць альтэрнатыву дзяржаўным СМІ і таму спрыяюць павышэнню агульнага ўзроўню апэратыўнасці, якасці, дзейнасці прэсы. Неабходна выправіць ненармальнае становішча, калі грамадзянам Беларусі фактычна навіязваецца маскоўская трактоўка падзеяў у свеце, і далучыць Беларусь да сусветнае інфармацыйнае прасторы. Відавочная неабходнасць паліпавышэння матэрыяльна-тэхнічнае базы нацыянальнага тэлебачання і радыё, павышэння прафесіяналізму беларускіх журналістаў, радыкальных кадравых зменаў у кіравніцтве дзяржаўных СМІ.

БНФ «Адраджэньне» выступае за наўхільнае выкананне дзяржаўнымі і прыватнымі сродкамі інфармацыі Закону аб мовах. Эфектыўным спосабам ажыццяўлення прырыштату дзяржаўнае мовы станіа б скасаванне на бліжэйшыя гады ўсіх падаткаў для цалкам беларускамоўных сродкаў масавай інфармацыі.

Мы выступаем за кантроль грамадства над зместам як дзяржаўных, так і прыватных тэле- і радыёпраграмаў і выданняў, які б бараніў дзяцей і падлеткаў ад праяваў маральнай разбэшчанасці. Гэты кантроль павінен ажыццяўляцца на цвёрда вызначаных Законам падставах.

Мы добра разумеам, што радыкальная змена да лепшага ў інфармацыйнай палітыцы немагчыма пры захаванні ўлады наменклатуры. Таталітарны кантроль над прэсай павінен саступіць месца панаванню цывілізаваных дэмакратычных прынцыпаў свабоды слова і інфармацыі. Змаганне за гэтыя прынцыпы — надзённая задача дэмакратычных сілаў краіны.

9 студзеня 1993 г.

НА ЗЛАДЗЕЯЎ І БОГА НЯМА

Усяго свайго патапоўя птушкі пазбавіліся ў студзені на ўласным падворку за адну ноч жыхарка вёскі Барскі Дамамежыцкага сельскага Савета. А гэта ні многа, ні мала, а чатырох гусей і сямі курачак, якіх бабця даглядала поўнае лета як дзіцятак. Зладзеі ў куратніку пакінулі ёй толькі скручаныя галовы.

А крыху раней двух гусей «увялі» ўжо ў самім райцэнтры, у маладой гаспадыні-навабела па вуліцы Каралёва. Відаць, і ў першым выпадку, і ў другім, вырашылі паласаватца дармавай гусцянкай. У той час, калі яна свабодна прадвалялася перад калядамі ў цэнтральным харчовым магазіне раённага цэнтру.

А жэкуць яшчэ, што на каляды трэба есці толькі скаромнае. Калі гэта было! Зараз на зладзеяў і Бога няма. Крадцы і на Нараджэньне Хрыстова, і на стары Новы год.

Іван ЛАПО.

супрацоўнік клімавіцкай раённай газеты «Родная Ніва».

ВЫПУСКАЮТ ЗДЕСЬ ОБНОВКИ: САПОЖКИ, ТАПОЧКИ, КРОССОВКИ...

Кричевский завод резиновых изделий — крупнейшее предприятие в городе над Сожем. И хоть, тотальный кризис задел своим черным крылом многочисленный коллектив завода — здесь все-таки умудряются выжить. Если сегодня почти сплошь и рядом идет сокращение не только административно-управленческого аппарата, но и рабочих, то здесь наоборот — создаются новые рабочие места. Против июля 1992 года здесь прибавилось число работающих на 292 человека.

Всего на начало этого года списочный состав рабочих и служащих завода достиг 1928 человек.

Только за декабрь прошлого года завод изготовил товаров народного потребления на 114 миллионов 559 тысяч рублей (в действовавших ценах).

Первое знакомство

С директором завода встречаемся на лестнице, ведущей на второй этаж.

— Вы из газеты? — спрашивает он. — А вы ждал-ждали, уже вот обеденного перерыва половину прошло. Решил пойти в столовую.

— Вы Вячеслав Николаевич? — Так точно, — отвечает директор.

Так вот и познакомились на лестнице.

— Что ж, обед на завтра откладывать грешно, — говорю, шутя.

— К тому же обед, по наказу мудрых, разделяет с товарищем, — а тон поддерживает разговор Шипицын. — Вы с дороги и, вероятно, проголодались. Так что завернем в нашу заводскую столовую.

В просторном обеденном зале, по-домашнему уютно, аппетитно обедают труженики предприятия.

— Посмотрим, чем нас сегодня кормят, — улыбнулся директор, приглашая меня за стол и сам усаживаясь.

Обед из трех блюд оказался довольно сытным и вполне доступным по цене.

— Чтобы обеды не «кусались», часть расходов на общепит завод берет на себя, — подсказывает директор, видя мою реакцию. — А еще выдаем каждому рабочему бесплатно спецпитание в связи с вредностью производства — бытлыкку молока в смену. — Кроме столовой на заводе имеются два буфета, — дополняет директор.

За обедом, слово за слово, не теряя времени, знакомлюсь с Шипицыным поближе.

Мой собеседник, оказывается, сибиряк. Окончив среднюю школу и отслужив положенный срок в армии поступил в Московский авиационно-технический институт. Трудовой путь начинал на северном Кавказе инженером металлургического завода. С 1983 года — в Белоруссии. Начальник цеха производственного объединения Бобруйщины. С апреля 1987 года возглавляет Кричевский завод резиновых изделий.

Лучше раз увидеть

О производстве, о делах за обедом не говорили. Вячеслав Николаевич так сказал:

— Лучше один раз увидеть, чем семь раз услышать. Придем по цехам, покажу наше производство.

После обеда — «экскурсия». Директор вынужден был идти.

Проходя по заводскому двору обращаю внимание на строящийся новый большой четырехэтажный корпус.

— Это будет административно-бытовой комплекс, — поясняет

«гид». Фундамент заложен в 1991 году. Возведение корпуса закончено недавно. В этом году планируем сдать в эксплуатацию и заселить. Здесь разместится административно-управленческий аппарат завода, медкомплекс, предприятия общественного питания, включая буфеты, кондитерский цех, два обеденных зала на 100 и 60 посадочных мест, бытовые помещения, душевые, раздевалка на 1320 человек, комнаты психологической разгрузки, женской гигиены и другие подсобные помещения.

В цехах

Хоть и вентиляция работает отлично, сразу чувствуешь специфические запахи горячей резины, клея, бензина, растворителей.

— Это свежее человеку чувствуется. А мы уже привыкли и просто не замечаем — адаптировались. И все-таки, конечно, производство наше вредное, признает директор, — потому и спецпитание выдается, и пенсия нашим рабочим и инженерно-техническим работникам назначается на льготных условиях, по списку № 2.

В цехе прессовки наблюдаем работу прессовщика-вулканизатора обуви Александра Петручка.

— Наш лучший прессовщик, — говорит директор завода — прекрасный работник, активный общественник — большим авторитетом пользуется в нашем коллективе и в городе. Потому и народным депутатом горсовета его избрали.

В цехе спортивной обуви идеальный порядок. Много цветов.

— Это заслуга начальницы цеха Тамары Григорьевны Зиновой — поясняет Вячеслав Николаевич.

— Вы преувеличиваете. Я же не одна все это сделала, — скромничает симпатичная женщина.

— Но это же Ваша идея, Ваша инициатива, — настаивает директор. — Ведь помните, многие считали напрасной эту затею, говорили, что цветы здесь погубят. А что получилось? Воздух стал чище и красота какая, уют!

О мастере цеха Марии Андреевне Спиридоновой говорят здесь с особенной теплотой. Сегодня это уже — пожилая женщина, но еще с молодым задором. Она была первым секретарем комсомольской организации завода еще в 1949 году. Росла и жила вместе с заводом. Начиная рядовой рабочей. 10 лет «пахала» на разных участках, где было потрудней. Только бла-

годаря смекалке, пылливости, природному уму без специального образования выросла от рабочей до мастера цеха.

В заготовительном отделении цеха — большая гора обрезков утеплительных материалов для резиновой обуви.

— Раньше это шло в отходы производства, — говорит Галина Ивановна Чубкова, бригадир пошивочного конвейера. — Теперь эти отходы дают приличные доходы. Из них налажен выпуск домашних комнатных тапочек без задников.

Контролер ОТК Валентина Адольфовна Буквич придиричиво осматривает каждую пару готовых тапочек, определяет их качество. Брак она никогда не пропустит.

Ловко и быстро в этой смене осуществляла обработку и упаковку тапочек к реализации сортировщица Вера Владимировна Улазовская.

Особенно многолюдно на конвейере, можно сказать, клейщице. Ибо здесь работают в основном женщины.

Здесь даже состоялось собрание. Минут на пять остановился конвейер. Женщины-клеящицы окружили директора и засыпали его массой наболевших вопросов.

Улучив момент, интересуюсь у стоявших поодаль женщин, сколько они зарабатывают:

— По четвертому разряду — тысяч восемь, от силы 10 в месяц...

— Устраивает такая зарплата? — Мало, конечно, сетуют женщины, — разве это деньги по нынешним ценам? Только на питание. А детей-школьников одеть-обуть?

Хотелось сказать: — «А как же колхозники за 2-3 тысячи месяц вкалывают? Как им-то своих деток одеть-обуть?» — да промолчал.

Тем временем ответы директора, видать, удовлетворили окружающих его женщин, те с улыбкой стали у конвейера, вновь пошла работа...

Забота о людях

В первую очередь, конечно, администрация старается сделать все возможное и даже сверх того, чтобы рабочие завода зарабатывали не меньше, чем на других предприятиях. Средняя зарплата за декабрь 1992 года здесь составила 7846 руб. При этом минимальная — 5532 рубля, максимальная — 15045. Как видим, минимальная превышала более чем вдвое установленный законом минимум. И нет большого разрыва между минимумом и максимумом.

Завод участвует в долевом строительстве 15-ти двух-трехкомнатных квартир. Отведенные земельные участки под строительство 50 коттеджей садового типа, с расчетом на последующую приватизацию. Закладывается строительство 58-квартирного дома за средства рабочих с расщепленной платёжкой на 30 лет и льготой: при трудовом стаже на заводе 30 лет скидка со стоимости жилья 70 процентов.

И все же до решения жилищной проблемы не так близко, как хотелось бы. На очереди — 320 семей.

Завод имеет 3 детсада на 475 мест. Причем пока заполняемость его не превышает 50 процентов.

Есть на заводе свой фирменный магазин по продаже резиновой обуви.

— Вячеслав Николаевич, на заводе еще задолго до «перестройки», когда и говорить-то многие об этом боялись, тут была забастовка. А в Вашу бытность директором, тем более что Вы пришли сюда уже в «демократическое» время, рабочие не бастовали?

— Было такое. Бастовали.

Правда не весь коллектив бастовал. Завод не останавливался полностью. Конфликтовала лишь часть рабочих. Однако это лихорадило коллектив. Но то уже в прошлом. Сейчас изменился взгляд рабочих на администрацию. Если раньше вырисовывалась линия контраста, то теперь господствует единообразие, согласие, взаимопонимание.

Продукция завода

В трех производственных корпусах завода с конвейеров сходят различные виды обуви. Здесь делают обычные рабочие спецобувь — сапоги, блестящие лакированные сапожки, ботинки, кроссовки. Обувь черная и цветная, простая и изящная. Обувь детская и для взрослых. Большие партии обуви уходят в разные страны ближнего и дальнего «заможа». Вот и в этот день, когда мы вели заключительную беседу в директорском кабинете, нам то и дело «мешали» звонки из «Остова, Днепропетровска, Смоленска, Москвы и даже из Сибири. Просили поставить утепленную резиновую обувь разного ассортимента и большими партиями.

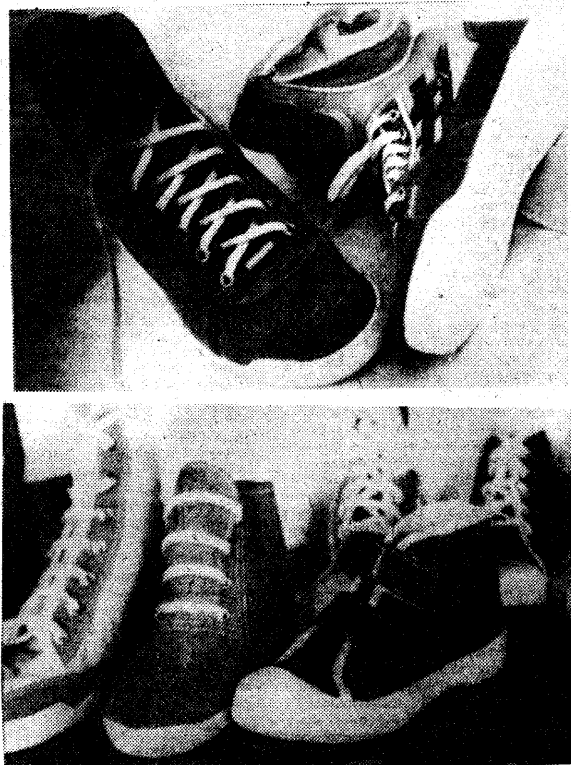
За прошедший год на заводе изготовлено 4 миллиона 190 тысяч пар различной резиновой, текстильной и полихлорвиниловой обуви с меховым утеплительным чулком.

Выпускаются и некоторые резиновые изделия. В основном для автомобилестроения.

ВСЕ ДЛЯ ВАС,
ПОКУПАТЕЛИ!

В фирменном магазине завода

Эта обувь — для хорошего настроения, широкий выбор расцветок и моделей, отличная обувь! Покупайте и носите на здоровье!

Текст В.ДАУГАЛЕВА.

Фото В.БЫСОВА.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 1 февраля
БЕЛОРУССКОЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ

18.30 Новости Би-Би-Си.
19.00 Областные новости (Брест).
19.10 Покazuje Могилев.
19.20 Горная тема: «Где взять лекарства?».
19.45 А.Смольский. Симфония № 3.
20.10 Т.О. «Мата». «Единство чувств».
20.35 Реклама.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 Спортивный телекурьер.
21.50 Реклама.
21.55 «Профиль и анфас». Худ. фильм.
23.10 НИА.
23.25-0.55 Т.О. «Мата». Телевизионный Доминиканский канал «ОСТАНКИНО».
5.00: 8.00: 11.00: 14.00: 17.00: 20.00. Новости.
5.30 «Утро».
7.45 Фирма гарантирует.
8.20 «Послужные, послушай».
8.40 Премьера телефильма «Спираль». 1-я серия.
10.00 «Марафон-15».
10.50 Мультфильм «Туман из Лондона».
14.20 Программа передач.
14.25 Телемист.
15.10 Блокнот.
15.15 «Эмми из Леннеберги». 5-я серия.
15.40 Для детей. «Пес и кот».
16.10 Звездный час.
16.50 Технодром.
17.20 Программа передач.
17.25 Мультфильм.
17.30 «Гол».
17.45 НЭП.
18.15 Хоккей. В перерыве — Спокойной ночи, малыши.
20.35 Программа передач.
20.40 «Спираль». 1-я серия.
22.00 «Пресс-экспресс». В перерыве (00.00) — Новости.
00.40 «Пресс-экспресс».
00.50 «Плыви, кораблики». Худ. фильм.

ВТОРНИК, 2 февраля**БЕЛОРУССКОЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ**

8.00 Утро республики.
8.10 Программа передач.
8.15 Фильм-концерт.
9.00 Музыка и пенне. 5-я класс.
9.30 «В профиль и анфас». Худ. фильм.
10.45 С музыкой на Вы.
11.30 Киноочерк.
11.45 «Мачеха». Худ. фильм.
13.30 Новости.
13.40 Киноочерк.
13.55 «На исходе ночи». Худ. фильм. 1-я и 2-я серии.
16.10 История Беларуси. 8-я класс.
16.45 Программа передач.
16.50 С.Ковалев. «Приключения деревенского рыцаря». Спектакль.
18.00 Док. фильм.
18.30 Новости Би-Би-Си.
19.00 Областные новости (Витебск).
19.10 Экономическая волна. Проблемы современного села. Прямая линия.
20.15 «Я помню вальса звук чудесный...». Поэт Т. Звучит.
20.35 Реклама.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.30 «Мачеха». Худ. фильм.
22.20 На сессии ВС РБ. Телебизнес. Рекламная Видеостанция. КАНАЛ «ОСТАНКИНО».
5.00: 8.00: 11.00: 14.00: 17.00: 20.00: 23.00. Новости.
5.30 «Утро».
7.45 Фирма гарантирует.
8.20 «Гол».
8.55 «Спираль». 2-я серия.
10.00 В мире животных.
10.50 Пресс-экспресс.
11.20 «Плыви, кораблики». Телефильм.
12.30 Мультфильм.
12.45 «Долгие версты войны». Телефильм. 1-я серия.
14.20 «Предприниматель».
14.25 Деловой вестник.
14.40 Мир денег Адама Смита.
15.10 Блокнот.
15.15 Мультфильм.
15.30 «Эмми из Леннеберги». 6-я серия.
15.55 «Таланты и поклонники».
17.20 Программа передач.
17.25 «Поклонись огню».
17.50 И.С.Бах. Концерт ля мажор.
18.05 «Возвращение в Эдем».
18.55 «Тема».
19.40 Спокойной ночи, малыши.
20.35 Программа передач.
20.40 «Спираль». 2-я серия.
22.10 «Песня-93».
23.40 «Кино, до востребования».
00.20 Пресс-экспресс.
00.30 «Собака Баскервилей». Телефильм. 1-я серия.
КАНАЛ «РОССИЯ».
7.00: 13.00: 19.00: 22.00. Вестник. 7.20: 13.20: 19.20. Рекламная. 7.25: 13.25: 19.25. Вестник. 7.55: 13.55: 19.55. Вестник. 8.25: 14.25: 20.25. Вестник. 8.50: 14.50: 20.50. Вестник. 9.20: 15.20: 21.20. Вестник. 9.50: 15.50: 21.50. Вестник. 10.20: 16.20: 22.20. Вестник. 10.50: 16.50: 22.50. Вестник. 11.20: 17.20: 23.20. Вестник. 11.50: 17.50: 23.50. Вестник. 12.20: 18.20: 24.20. Вестник. 12.50: 18.50: 24.50. Вестник. 13.20: 19.20: 25.20. Вестник. 13.50: 19.50: 25.50. Вестник. 14.20: 20.20: 26.20. Вестник. 14.50: 20.50: 26.50. Вестник. 15.20: 21.20: 27.20. Вестник. 15.50: 21.50: 27.50. Вестник. 16.20: 22.20: 28.20. Вестник. 16.50: 22.50: 28.50. Вестник. 17.20: 23.20: 29.20. Вестник. 17.50: 23.50: 29.50. Вестник. 18.20: 24.20: 30.20. Вестник. 18.50: 24.50: 30.50. Вестник. 19.20: 25.20: 31.20. Вестник. 19.50: 25.50: 31.50. Вестник. 20.20: 26.20: 32.20. Вестник. 20.50: 26.50: 32.50. Вестник. 21.20: 27.20: 33.20. Вестник. 21.50: 27.50: 33.50. Вестник. 22.20: 28.20: 34.20. Вестник. 22.50: 28.50: 34.50. Вестник. 23.20: 29.20: 35.20. Вестник. 23.50: 29.50: 35.50. Вестник. 00.20: 30.20: 36.20. Вестник. 00.50: 30.50: 36.50. Вестник. 01.20: 31.20: 37.20. Вестник. 01.50: 31.50: 37.50. Вестник. 02.20: 32.20: 38.20. Вестник. 02.50: 32.50: 38.50. Вестник. 03.20: 33.20: 39.20. Вестник. 03.50: 33.50: 39.50. Вестник. 04.20: 34.20: 40.20. Вестник. 04.50: 34.50: 40.50. Вестник. 05.20: 35.20: 41.20. Вестник. 05.50: 35.50: 41.50. Вестник. 06.20: 36.20: 42.20. Вестник. 06.50: 36.50: 42.50. Вестник. 07.20: 37.20: 43.20. Вестник. 07.50: 37.50: 43.50. Вестник. 08.20: 38.20: 44.20. Вестник. 08.50: 38.50: 44.50. Вестник. 09.20: 39.20: 45.20. Вестник. 09.50: 39.50: 45.50. Вестник. 10.20: 40.20: 46.20. Вестник. 10.50: 40.50: 46.50. Вестник. 11.20: 41.20: 47.20. Вестник. 11.50: 41.50: 47.50. Вестник. 12.20: 42.20: 48.20. Вестник. 12.50: 42.50: 48.50. Вестник. 13.20: 43.20: 49.20. Вестник. 13.50: 43.50: 49.50. Вестник. 14.20: 44.20: 50.20. Вестник. 14.50: 44.50: 50.50. Вестник. 15.20: 45.20: 51.20. Вестник. 15.50: 45.50: 51.50. Вестник. 16.20: 46.20: 52.20. Вестник. 16.50: 46.50: 52.50. Вестник. 17.20: 47.20: 53.20. Вестник. 17.50: 47.50: 53.50. Вестник. 18.20: 48.20: 54.20. Вестник. 18.50: 48.50: 54.50. Вестник. 19.20: 49.20: 55.20. Вестник. 19.50: 49.50: 55.50. Вестник. 20.20: 50.20: 56.20. Вестник. 20.50: 50.50: 56.50. Вестник. 21.20: 51.20: 57.20. Вестник. 21.50: 51.50: 57.50. Вестник. 22.20: 52.20: 58.20. Вестник. 22.50: 52.50: 58.50. Вестник. 23.20: 53.20: 59.20. Вестник. 23.50: 53.50: 59.50. Вестник. 00.20: 54.20: 60.20. Вестник. 00.50: 54.50: 60.50. Вестник. 01.20: 55.20: 61.20. Вестник. 01.50: 55.50: 61.50. Вестник. 02.20: 56.20: 62.20. Вестник. 02.50: 56.50: 62.50. Вестник. 03.20: 57.20: 63.20. Вестник. 03.50: 57.50: 63.50. Вестник. 04.20: 58.20: 64.20. Вестник. 04.50: 58.50: 64.50. Вестник. 05.20: 59.20: 65.20. Вестник. 05.50: 59.50: 65.50. Вестник. 06.20: 60.20: 66.20. Вестник. 06.50: 60.50: 66.50. Вестник. 07.20: 61.20: 67.20. Вестник. 07.50: 61.50: 67.50. Вестник. 08.20: 62.20: 68.20. Вестник. 08.50: 62.50: 68.50. Вестник. 09.20: 63.20: 69.20. Вестник. 09.50: 63.50: 69.50. Вестник. 10.20: 64.20: 70.20. Вестник. 10.50: 64.50: 70.50. Вестник. 11.20: 65.20: 71.20. Вестник. 11.50: 65.50: 71.50. Вестник. 12.20: 66.20: 72.20. Вестник. 12.50: 66.50: 72.50. Вестник. 13.20: 67.20: 73.20. Вестник. 13.50: 67.50: 73.50. Вестник. 14.20: 68.20: 74.20. Вестник. 14.50: 68.50: 74.50. Вестник. 15.20: 69.20: 75.20. Вестник. 15.50: 69.50: 75.50. Вестник. 16.20: 70.20: 76.20. Вестник. 16.50: 70.50: 76.50. Вестник. 17.20: 71.20: 77.20. Вестник. 17.50: 71.50: 77.50. Вестник. 18.20: 72.20: 78.20. Вестник. 18.50: 72.50: 78.50. Вестник. 19.20: 73.20: 79.20. Вестник. 19.50: 73.50: 79.50. Вестник. 20.20: 74.20: 80.20. Вестник. 20.50: 74.50: 80.50. Вестник. 21.20: 75.20: 81.20. Вестник. 21.50: 75.50: 81.50. Вестник. 22.20: 76.20: 82.20. Вестник. 22.50: 76.50: 82.50. Вестник. 23.20: 77.20: 83.20. Вестник. 23.50: 77.50: 83.50. Вестник. 00.20: 78.20: 84.20. Вестник. 00.50: 78.50: 84.50. Вестник. 01.20: 79.20: 85.20. Вестник. 01.50: 79.50: 85.50. Вестник. 02.20: 80.20: 86.20. Вестник. 02.50: 80.50: 86.50. Вестник. 03.20: 81.20: 87.20. Вестник. 03.50: 81.50: 87.50. Вестник. 04.20: 82.20: 88.20. Вестник. 04.50: 82.50: 88.50. Вестник. 05.20: 83.20: 89.20. Вестник. 05.50: 83.50: 89.50. Вестник. 06.20: 84.20: 90.20. Вестник. 06.50: 84.50: 90.50. Вестник. 07.20: 85.20: 91.20. Вестник. 07.50: 85.50: 91.50. Вестник. 08.20: 86.20: 92.20. Вестник. 08.50: 86.50: 92.50. Вестник. 09.20: 87.20: 93.20. Вестник. 09.50: 87.50: 93.50. Вестник. 10.20: 88.20: 94.20. Вестник. 10.50: 88.50: 94.50. Вестник. 11.20: 89.20: 95.20. Вестник. 11.50: 89.50: 95.50. Вестник. 12.20: 90.20: 96.20. Вестник. 12.50: 90.50: 96.50. Вестник. 13.20: 91.20: 97.20. Вестник. 13.50: 91.50: 97.50. Вестник. 14.20: 92.20: 98.20. Вестник. 14.50: 92.50: 98.50. Вестник. 15.20: 93.20: 99.20. Вестник. 15.50: 93.50: 99.50. Вестник. 16.20: 94.20: 100.20. Вестник. 16.50: 94.50: 100.50. Вестник. 17.20: 95.20: 101.20. Вестник. 17.50: 95.50: 101.50. Вестник. 18.20: 96.20: 102.20. Вестник. 18.50: 96.50: 102.50. Вестник. 19.20: 97.20: 103.20. Вестник. 19.50: 97.50: 103.50. Вестник. 20.20: 98.20: 104.20. Вестник. 20.50: 98.50: 104.50. Вестник. 21.20: 99.20: 105.20. Вестник. 21.50: 99.50: 105.50. Вестник. 22.20: 100.20: 106.20. Вестник. 22.50: 100.50: 106.50. Вестник. 23.20: 101.20: 107.20. Вестник. 23.50: 101.50: 107.50. Вестник. 00.20: 102.20: 108.20. Вестник. 00.50: 102.50: 108.50. Вестник. 01.20: 103.20: 109.20. Вестник. 01.50: 103.50: 109.50. Вестник. 02.20: 104.20: 110.20. Вестник. 02.50: 104.50: 110.50. Вестник. 03.20: 105.20: 111.20. Вестник. 03.50: 105.50: 111.50. Вестник. 04.20: 106.20: 112.20. Вестник. 04.50: 106.50: 112.50. Вестник. 05.20: 107.20: 113.20. Вестник. 05.50: 107.50: 113.50. Вестник. 06.20: 108.20: 114.20. Вестник. 06.50: 108.50: 114.50. Вестник. 07.20: 109.20: 115.20. Вестник. 07.50: 109.50: 115.50. Вестник. 08.20: 110.20: 116.20. Вестник. 08.50: 110.50: 116.50. Вестник. 09.20: 111.20: 117.20. Вестник. 09.50: 111.50: 117.50. Вестник. 10.20: 112.20: 118.20. Вестник. 10.50: 112.50: 118.50. Вестник. 11.20: 113.20: 119.20. Вестник. 11.50: 113.50: 119.50. Вестник. 12.20: 114.20: 120.20. Вестник. 12.50: 114.50: 120.50. Вестник. 13.20: 115.20: 121.20. Вестник. 13.50: 115.50: 121.50. Вестник. 14.20: 116.20: 122.20. Вестник. 14.50: 116.50: 122.50. Вестник. 15.20: 117.20: 123.20. Вестник. 15.50: 117.50: 123.50. Вестник. 16.20: 118.20: 124.20. Вестник. 16.50: 118.50: 124.50. Вестник. 17.20: 119.20: 125.20. Вестник. 17.50: 119.50: 125.50. Вестник. 18.20: 120.20: 126.20. Вестник. 18.50: 120.50: 126.50. Вестник. 19.20: 121.20: 127.20. Вестник. 19.50: 121.50: 127.50. Вестник. 20.20: 122.20: 128.20. Вестник. 20.50: 122.50: 128.50. Вестник. 21.20: 123.20: 129.20. Вестник. 21.50: 123.50: 129.50. Вестник. 22.20: 124.20: 130.20. Вестник. 22.50: 124.50: 130.50. Вестник. 23.20: 125.20: 131.20. Вестник. 23.50: 125.50: 131.50. Вестник. 00.20: 126.20: 132.20. Вестник. 00.50: 126.50: 132.50. Вестник. 01.20: 127.20: 133.20. Вестник. 01.50: 127.50: 133.50. Вестник. 02.20: 128.20: 134.20. Вестник. 02.50: 128.50: 134.50. Вестник. 03.20: 129.20: 135.20. Вестник. 03.50: 129.50: 135.50. Вестник. 04.20: 130.20: 136.20. Вестник. 04.50: 130.50: 136.50. Вестник. 05.20: 131.20: 137.20. Вестник. 05.50: 131.50: 137.50. Вестник. 06.20: 132.20: 138.20. Вестник. 06.50: 132.50: 138.50. Вестник. 07.20: 133.20: 139.20. Вестник. 07.50: 133.50: 139.50. Вестник. 08.20: 134.20: 140.20. Вестник. 08.50: 134.50: 140.50. Вестник. 09.20: 135.20: 141.20. Вестник. 09.50: 135.50: 141.50. Вестник. 10.20: 136.20: 142.20. Вестник. 10.50: 136.50: 142.50. Вестник. 11.20: 137.20: 143.20. Вестник. 11.50: 137.50: 143.50. Вестник. 12.20: 138.20: 144.20. Вестник. 12.50: 138.50: 144.50. Вестник. 13.20: 139.20: 145.20. Вестник. 13.50: 139.50: 145.50. Вестник. 14.20: 140.20: 146.20. Вестник. 14.50: 140.50: 146.50. Вестник. 15.20: 141.20: 147.20. Вестник. 15.50: 141.50: 147.50. Вестник. 16.20: 142.20: 148.20. Вестник. 16.50: 142.50: 148.50. Вестник. 17.20: 143.20: 149.20. Вестник. 17.50: 143.50: 149.50. Вестник. 18.20: 144.20: 150.20. Вестник. 18.50: 144.50: 150.50. Вестник. 19.20: 145.20: 151.20. Вестник. 19.50: 145.50: 151.50. Вестник. 20.20: 146.20: 152.20. Вестник. 20.50: 146.50: 152.50. Вестник. 21.20: 147.20: 153.20. Вестник. 21.50: 147.50: 153.50. Вестник. 22.20: 148.20: 154.20. Вестник. 22.50: 148.50: 154.50. Вестник. 23.20: 149.20: 155.20. Вестник. 23.50: 149.50: 155.50. Вестник. 00.20: 150.20: 156.20. Вестник. 00.50: 150.50: 156.50. Вестник. 01.20: 151.20: 157.20. Вестник. 01.50: 151.50: 157.50. Вестник. 02.20: 152.20: 158.20. Вестник. 02.50: 152.50: 158.50. Вестник. 03.20: 153.20: 159.20. Вестник. 03.50: 153.50: 159.50. Вестник. 04.20: 154.20: 160.20. Вестник. 04.50: 154.50: 160.50. Вестник. 05.20: 155.20: 161.20. Вестник. 05.50: 155.50: 161.50. Вестник. 06.20: 156.20: 162.20. Вестник. 06.50: 156.50: 162.50. Вестник. 07.20: 157.20: 163.20. Вестник. 07.50: 157.50: 163.50. Вестник. 08.20: 158.20: 164.20. Вестник. 08.50: 158.50: 164.50. Вестник. 09.20: 159.20: 165.20. Вестник. 09.50: 159.50: 165.50. Вестник. 10.20: 160.20: 166.20. Вестник. 10.50: 160.50: 166.50. Вестник. 11.20: 161.20: 167.20. Вестник. 11.50: 161.50: 167.50. Вестник. 12.20: 162.20: 168.20. Вестник. 12.50: 162.50: 168.50. Вестник. 13.20: 163.20: 169.20. Вестник. 13.50: 163.50: 169.50. Вестник. 14.20: 164.20: 170.20. Вестник. 14.50: 164.50: 170.50. Вестник. 15.20: 165.20: 171.20. Вестник. 15.50: 165.50: 171.50. Вестник. 16.20: 166.20: 172.20. Вестник. 16.50: 166.50: 172.50. Вестник. 17.20: 167.20: 173.20. Вестник. 17.50: 167.50: 173.50. Вестник. 18.20: 168.20: 174.20. Вестник. 18.50: 168.50: 174.50. Вестник. 19.20: 169.20: 175.20. Вестник. 19.50: 169.50: 175.50. Вестник. 20.20: 170.20: 176.20. Вестник. 20.50: 170.50: 176.50. Вестник. 21.20: 171.20: 177.20. Вестник. 21.50: 171.50: 177.50. Вестник. 22.20: 172.20: 178.20. Вестник. 22.50: 172.50: 178.50. Вестник. 23.20: 173.20: 179.20. Вестник. 23.50: 173.50: 179.50. Вестник. 00.20: 174.20: 180.20. Вестник. 00.50: 174.50: 180.50. Вестник. 01.20: 175.20: 181.20. Вестник. 01.50: 175.50: 181.50. Вестник. 02.20: 176.20: 182.20. Вестник. 02.50: 176.50: 182.50. Вестник. 03.20: 177.20: 183.20. Вестник. 03.50: 177.50: 183.50. Вестник. 04.20: 178.20: 184.20. Вестник. 04.50: 178.50: 184.50. Вестник. 05.20: 179.20: 185.20. Вестник. 05.50: 179.50: 185.50. Вестник. 06.20: 180.20: 186.20. Вестник. 06.50: 180.50: 186.50. Вестник. 07.20: 181.20: 187.20. Вестник. 07.50: 181.50: 187.50. Вестник. 08.20: 182.20: 188.20. Вестник. 08.50: 182.50: 188.50. Вестник. 09.20: 183.20: 189.20. Вестник. 09.50: 183.50: 189.50. Вестник. 10.20: 184.20: 190.20. Вестник. 10.50: 184.50: 190.50. Вестник. 11.20: 185.20: 191.20. Вестник. 11.50: 185.50: 191.50. Вестник. 12.20: 186.20: 192.20. Вестник. 12.50: 186.50: 192.50. Вестник. 13.20: 187.20: 193.20. Вестник. 13.50: 187.50: 193.50. Вестник. 14.20: 188.20: 194.20. Вестник. 14.50: 188.50: 194.50. Вестник. 15.20: 189.20: 195.20. Вестник. 15.50: 189.50: 195.50. Вестник. 16.20: 190.20: 196.20. Вестник. 16.50: 190.50: 196.50. Вестник. 17.20: 191.20: 197.20. Вестник. 17.50: 191.50: 197.50. Вестник. 18.20: 192.20: 198.20. Вестник. 18.50: 192.50: 198.50. Вестник. 19.20: 193.20: 199.20. Вестник. 19.50: 193.50: 199.50. Вестник. 20.20: 194.20: 200.20. Вестник. 20.50: 194.50: 200.50. Вестник. 21.20: 195.20: 201.20. Вестник. 21.50: 195.50: 201.50. Вестник. 22.20: 196.20: 202.20. Вестник. 22.50: 196.50: 202.50. Вестник. 23.20: 197.20: 203.20. Вестник. 23.50: 197.50: 203.50. Вестник. 00.20: 198.20: 204.20. Вестник. 00.50: 198.50: 204.50. Вестник. 01.20: 199.20: 205.20. Вестник. 01.50: 199.50: 205.50. Вестник. 02.20: 200.20: 206.20. Вестник. 02.50: 200.50: 206.50. Вестник. 03.20: 201.20: 207.20. Вестник. 03.50: 201.50: 207.50. Вестник. 04.20: 202.20: 208.20. Вестник. 04.50: 202.50: 208.50. Вестник. 05.20: 203.20: 209.20. Вестник. 05.50: 203.50: 209.50. Вестник. 06.20: 204.20: 210.20. Вестник. 06.50: 204.50: 210.50. Вестник. 07.20: 205.20: 211.20. Вестник. 07.50: 205.50: 211.50. Вестник. 08.20: 206.20: 212.20. Вестник. 08.50: 206.50: 212.50. Вестник. 09.20: 207.20: 213.20. Вестник. 09.50: 207.50: 213.50. Вестник. 10.20: 208.20: 214.20. Вестник. 10.50: 208.50: 214.50. Вестник. 11.20: 209.20: 215.20. Вестник. 11.50: 209.50: 215.50. Вестник. 12.20: 210.20: 216.20. Вестник. 12.50: 210.50: 216.50. Вестник. 13.20: 211.20: 217.20. Вестник. 13.50: 211.50: 217.50. Вестник. 14.20: 212.20: 218.20. Вестник. 14.50: 212.50: 218.50. Вестник. 15.20: 213.20

ТАЛЕНТЫ НАШАГО КРАЮ

ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКАЯ СТАРОНКА

● Агляд паэзіі

ТАЛЕНТЫ НАШАГО КРАЮ

З такой назвай нярэдка з'яўляецца літаратурна-мастацкая старонка ў газеце «Беларускі Усход», якая разлічана на чытачоў Хоцімскага, Касцюковіцкага, Клімавіцкага, Краснапольскага, Крычаўскага, Мсціслаўскага, Слаўгарадскага, Чарыкаўскага і іншых раёнаў Усходняй Беларусі. Хто ж аўтары твораў, якія тут друкуюць?

На старонках «Беларускага Усходу» часта выступае са сваімі вершамі аўтар двух паэтычных зборнікаў **Сямён Пацёмкін**, які жыве ў Касцюковічах. Разнастайная тэматыка яго твораў. Сямён Пацёмкін найбольш вядомы як паэт-сатырык. Нярэдка можна сустрэць у яго аўтара і творы, якія выклікаюць сур'ёзны роздум над гісторыяй нашага народа.

Вось і ў вершы С.Пацёмкіна «Мужык» горкая прада пра мінулае блізкіх нам людзей:

Я цяпер нічога не маю,
Шмат што ў памяці век мой сцёр.
Але ўсё-такі я ўспамінаю
Іншы раз пра сваё жыццё.

Рэвалюцыя нас разбудзіла,
Да вышын перамог прывяла,

Сілу-моц у душы ўсяліла
І зямлё слязам дала.

Пакрысе збудаванні хату,
На багачці займеў разлік.
На палосцы працы заняты,
Усвядоміў, што я мужык.

На кірмаш я не крочыў пешы,
Ехаў з жонкай святонным днём.
Конь мой быў між суседскіх лепшых,
Ганарыўся сваім канём.

У мяне і гумно, і клеці —
Збудаванні, як на падбор.
Дзе кармоў і для дроў павеці,
Для жыўлы шырокі двор.

Ды на свеце позна ці рана
Уздагон крочыць іншы час.
Напхлыло зусім нечакана
На выскоўца слова — калгас.

А потым гэтага хлебараба
аб'явілі кулаком.
Дом аддаў! — мне казалі
строга. —

Канцелярыя будзе тут.
І прынеслі вусатага «бога»,
Дзе Хрыстос быў, заняў ён кут.
(«Беларускі Усход» за 30 мая 1992 г.)

Самага мужыка ўсё ж прынялі
ў калгас. Але ён застаўся «без
гумна, без двара, без гавяды,
без каня».

Гэты верш выклікае глыбокі
роздум. Бо, працуючы ў рэдакцыі,
мне часта даводзілася гу-
тарыць з дзецмі кулакоў. Ня-

рэдка гэтыя кулакі, «высваныя з
родных мясцін, гінулі ад го-
ладу і холаду ў далёкай Сібіры.
Мала каму з іх удалося выжыць.
Выходзіць, што калі ты руплівы гас-
падар, а не лайдак і абібок,
то канай за гэта. Быў круты
час. Зараз многія з былых кула-
коў рэабілітаваны. Усё павінна
стаць на сваё месца. У кожнага
чалавека ёсць свая радзіма.
І памянаць яе багаче мож-
на толькі сумленнай ствараль-
най працай.

Іван Пехцераў нарадзіўся на
Клімаўшчыне. Цяпер жыве і
працуе ў Мгары. Мае не-
калькі зборнікаў паэзіі. Ён пі-
ша рускай мове. Магчыма таму,
што працягаў час працаваў у
Расіі. Чытаючы вершы гэтага
паэта, заўсёды радуешся за яго.
Бо ў кожным з іх заўсёды зной-
дзеш «ізіюмінку». Вось некалькі
радкоў з яго верша «Любовь»:
Она измучила меня!
И мучит век не перестанет,
Тревогой ночи, светом дня
Мне до скончания века станет.
Увидет, обидев сгорая,
И снова сердце отуманит
И, как девочка, хохоча,
Меня счастливого поманит.
Она то вспыхнет, как сирень,
То, как черемуха, увянет,
То даст надежду мне на день,
А то на год возьмет обманет.
(«Беларускі Усход»
за 19 верасня 1992 г.)

Надаўна («Беларускі Усход» за
14 лістапада 1992 г.) была змеш-
чана ў газеце нізка вершаў жур-
наліста **Івана Лапо** з Клімавіч.
Радуе тое, што з яго творамі мелі
магчымасць пазнаёміцца нашы су-
седзі.

З цікавасцю і надзеяй, ві-
даць, сочаць чытачы за творчымі
спробамі **Ірыны Даўгалёвай**,
якая дэбютавала са сваімі вер-
шамі летась. Так, пад рубрыкай
«Першая проба п'яна» былі змеш-
чаны яе творы «Апошняя лю-
боў» на беларускай мове і «31
июля» — на рускай («Беларускі
Усход» за 23 мая 1992 г.).

Ірына Даўгалёва скончыла
Хоцімскую СШ № 1 з залатым
медалём, Мінскі тэхнікум сувязі з
чырвоным дыпламам. Зараз
працуе загаднічай агульнага ад-
дзела рэдакцыі газеты «Беларускі
Усход». Вершы пачала пісаць у
школьныя гады. Піша яна на роз-
ных тэм: пра светлыя пануцы
чалавека, аб роднай прыродзе.

Даволі часта можна сустрэць
на старонках газеты творы
Аркадыя Назаранкі. Можна было
пачытаць вершы **Мікалая Саўчанкі**,
Трыфана Лістападава і іншых
аўтараў.

Пажадаем і надалей рэдак-
цыі «Беларускага Усходу» пад-
трымліваць цесную сувязь з мяс-
цовымі паэтамі і пісьменнікамі.

М. МІНЧАНКА.

ЗІМОВЫЯ ЭЦЮДЫ

Гляджу ў вакно. З неба гус-
та сыплюцца пушыстыя, як вата,
сняжынкі, павольна і ціха кла-
дуцца на зямлю. Белыя стрэжы
дамоў. Белая дарога. Белыя
галінкі дрэў. Бялютка ўсё на-
вокал. Зусім зима.

Яна стаяла на прыпынку. Бе-
лая шапачка. Белыя боты. І па-
жалець ад марозу шчокі.

Патрохі цершуць снег. Яна ру-
кавічкамі лавіла халодныя сняжын-
кі і шыфра, гарэзліва ўсімха-
лася. Дальбог — снягурка.

Дзве птушкі, адна з якіх была
чырвоначура, прымасціліся на
рабінвай галінцы і раз-по-раз,
весела шчабечучы аб нечым
паміж сабой, датыкаліся адна да
адной сваімі дзюбкімі. Мілава-
лім, які закаханы. І ні па чым
ім быў той снег, што зверху
цершуць. І холад быў ні па чым
— іх душы сарвала ўзаемапа-
раўменне.

Сабака нечакана выскачыў на
скізую дарогу і трапіў пад
колы аўтамабіля. І вось ля-
жыць ён раздаўлены. Вакол яго
на белым снезе стварылася
ярка-чырвоная пляма. Людзі, што
стаялі на аўтобусным прыпынку,
моўчкі глядзелі на загінуюшую
істоту. Кожны думаў аб сваім.
Толькі адзін з мужчын, невысо-
кі, у цёплай ватуцы, папраў-
ляючы на галаве шапку, пашка-
даваў:

— Эх, бедлага! Усяго тры дні
да Новага года не дажыў. Сам
вінаваты.

З горкі каля самага дома на
санках каталіся дзеці. Вясёлыя,
задаволеныя твары. Адна пампу-
шачка ў чорнай шубцы паспра-
бавала праехаць на ножках. Не
утрымалася, павалілася. Выкачалася
ў снег. Паднялася, крыху аб-
трэслася, заўсміхалася і зноў
пабегла на горку.

Вялікі руды сабака выбег на
некранутую, засыпаную снегам
спартыўную пляцоўку, што была ля
дома. Паваліўся на спіну і да-
ваі качацца.

— Быць завірусе, — падумаў
я, успомніўшы старую людскую
прыкмету. І сапраўды, праз нека-
торы час падзям'ю вечер, павалі-
лі густы снег. Вакол было бачна
адну белізну і нічога болей.

І. БАЛІШЧА,
рэдактар райгазеты
«Голас Касцюкоўшчыны».

ПА ЛЬВІНАМУ ЗАГАДУ

(байка)

Калісьці Леў
Ад самаўладства ашалеў
І так пачаў жывёў дучыць:
— Няхай з вас кожны зарычыць!
Навошта вам выццё, бляяны і мычанне?
Адно павінна быць гучанне.
А хто па-свойму голас падаваць заўзаты,
Таго адпраўлю ў Курапаты.

***

Загяд усе прынялі за аснову.
Вось так і мы гублялі мову.

Сямён ПАЦЁМКІН.

Фелікс ШКІРМАНКОЎ

ВОР В ЗАКОНЕ...

Не так даўно в одном лесу
Схватили за руку лису:
Без всякой очереди ловко
Берлогу заняла плутовка!
Сперва добром ее просили,
Но все впустую — пригрозили:
«Сама не выйдешь из берлоги,
Насильно вытащим за ноги!».
На что, хвостом вильнув игриво,
Лиса сказала шаловливо:
— Вы что, ведь я — в законе вор.
Со мною в дружбе прокурор!
И было так, как рысая сказала.
Она цену Законам знала.

Возможно кто-то возразит:
«Такого быть не может у зверей!».
Согласен с ним... а у людей?

СКАЗКА О БЕЛОМ ТЕРЕМЕ

В стольном граде над рекой,
Там, где берег был крутой,
Среди кленов и берёз
Белый терем в землю врос.
По утрам служилый люд
В терем тот толпой идт.
Кто трудится, кто дремать,
Все — зарплату получать.

Так и жили — мирно, тихо
И не чуяли, что лихо
В белоснежном терему
Строить начало нору.
В той норе и затаилось,
Но однажды все открылось.
Стекла в клетку, утром рано,
Подкатили два рыдвана.
Из рыдвана вышли трое,
Во втором остались двое.
Трое в терем зашагали,
Двое молча к двери встали.
А по терему смятенные:
«Быть не может — это вздор,
Чтобы Он был плут и вор!».
Добры молодцы могучие
Взяли вора
Под руки загребучие.
И перед всем честным народом
Потачили вора прямым ходом.
К морю студёному,
Во дремучие леса.
Да случились вдруг
Чудеса...
Не попал вор
В лес дремучие.
Подхватили его силы
Нечистые, но могучие.
И не на холодное взморье,
А опустили его...
На соседнее подворье.
Тут и сказке конец.
А ты смеяй, молодец,
Сказка — вымысел,
А всё ж,
Про нее не скажешь
— «Ложь».

АДЛІГА. Фотаэцюд Валерыя БЫСАВА.

АНЕКДОТЫ

Преподаватель биологии привел
студентов в биомикет, подвел
к скелету человека и спросил:

— Кто это?
— Скелет, — не задумываясь
ответил один.
— Нет, — сказал преподаватель.
Другой студент назвал скелет по
латыни.
— Нет, — сказал преподаватель.

Один из группы подошел к
скелету и сказал:
— Это колхозник.
— Правильно, — сказал препо-
даватель, но объясните это на-
звание.
— Колхозник сдал шерсть, сдал
яйца, сдал мясо, сдал кожу, вот что
от него осталось.

Абрам и Иван сидели в одном
окопе. Началась сильная артпод-
готовка. Через несколько минут
Абрам спрашивает:

— Какая бывает кровь?
Иван усмехнулся и ответил:
— Известно, что желтая.
— Тогда меня ранило, —
испуганно произнес Абрам дер-
жась за задницу.

После усиленной артподготовки
командир роты скомандовал:

— Орлы мои, вперед!!!
Все бросились за командиром
и с криком «ура» заняли высо-
ту Безымянная. Командир стал
проверять личный состав и обна-
ружил, что двоих нет. Он приказал

посыльному вернуться назад на
исходный рубеж, узнать в чем де-
ло. Посыльный вернулся и обна-
ружил двоих спокойно сидящих
в своем окопе.

— А вы почему остались? —
спросил он.

— Позвольте, команда ж была
орлам, а мы лвы, он Лев Иса-
кович, а я Лев Борисович.

Абрам подал на Ивана в суд
за оскорбление. Судья вызвал
их и спросил Абрама:

— Как он вас оскорбил?
— Он назвал меня цирковым
сапогом.

— А какого размера? — спро-
сил судья.

— Это он не сказал.

Судья провозгласил решение:
«За недостаточностью ули дел
прекратить».

С.ХРОМЕНКОВ.
Хотимский р-н
— д. Черняжка.

За гал.рэдактара В.БОНДАРАЎ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

Для п'сьмаў: 213670, Хоцімскі раён, п/а Трасціно,
в.Маркаўка, д.35. Тэлефоны: галоўнага рэдактара —
22-9-89, намесніка гал. рэдактара — 2-20-09, карэ-
спандэнтскага пункта ў Касцюковічах 21-6-94, ў Клі-
мавічах: 2-11-60; у Мсціслаўні 5-09-27,
у Крычаве 2-13-64, у Слаўгарадзе
2-16-96; у Горках 22-3-53.

Газета падпісана да друку ў 18 гадзін.

Заснавальнік працоўны калектыв рэдакцыі.

«Белорусский Восток». На белорусском и русском
языках. Независимая общественно-политическая, ли-
тературно-художественная и религиозно-моральная
газета. Выходит по субботам.

Пункт гледжання аўтараў друкуемых матэрыялаў
можа не супадаць з пазіцыяй рэдакцыі.

Аўтары друкуемых матэрыялаў нясуць адказнасць
за дакладнасць і даставернасць прыводзімых фак-
таў, цытат, статыстычных і іншых даных, асаблівых
імен і прозвішчаў, геаграфічных і іншых назваў і ўся-
кай прыводзімай інфармацыі, у тым ліку за наяв-
насць у друкуемых матэрыялах даных, якія не пад-
лягаюць адрэзцы публікацыі.

Рукпісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца аўтарам.